

Μνήμη 1ης Απριλίου

του δρα Νίκου Ορφανίδη

Επιστρέφοντας στα χρόνια εκείνα του αγώνος της 1ης Απριλίου του 1955, που επιμένουν ακόμα να καταλάμπουν και να αστράφτουν στον ουρανό, μέσα στο ζόφο του καθημερινού μας θανάτου, αυτού του αλλόφρονος βίου της λήθης και της αλλοτρίωσης και της σιωπής, γυρίζοντας στον υπέροχο εκείνο ενωτικό αγώνα, στην επανάσταση των Ελλήνων του 1955-59, υποκλινόμαστε, ακόμα μια φορά, στο μαρτύριο και στη δυσία και στην αρετή όλων εκείνων, που έπεσαν για να είμαστε σήμερα ελεύθεροι. Υποκλινόμαστε, για μια ακόμα φορά, στο μαρτύριο και στη δυσία εκείνων των χρόνων, που επέλεξε το θάνατο από την υποταγή και την ατίμωση της αποικιοκρατικής δουλείας. Που είπε το δικό της όχι στο δυνάστη, καθώς και σε όλους τους δειλούς της μετριοπάθειας και του πολιτικώς ορθού, της πολιτικής ή άλλης σύνεσης ή σοφίας. Έτσι αστράφτουν στον ουρανό τα σώματα των νεκρών, σαν λαμπάδες φλεγόμενες στον τόπο τούτου του μαρτυρίου. Από τότε περιδεείς εισπράττουμε αυτό το φως να καταλάμπει, εκτυφλωτικό, έτσι που «αδύναμοι και μοιραίοι» περιπεσόντες προ πολλού στη λήθη και στη σιωπή, το προσπερνούμε, κλείνοντας τα μάτια έντρομοι, πολλές φορές, και φοβισμένοι.

Τα γράφω όλα αυτά, καθώς ψηλαφώ τη ματαιώση του οράματος, την εμπειρία και το βίωμα ενός εν πολλοίς ηττημένου ελληνισμού, παραδομένου προ πολλού στην αθλιότητα. Σκέφτομαι, καθώς κάθε βράδυ παρακολουθώ τον κενό και συγχρόνως ανήμπορο και αδύναμο λόγο των πολιτικών, εκείνους τους στίχους του σεφερικού απολογισμού στο ποίημα «Τελευταίος Σταθμός», με το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου:

*«Ερχόμαστε από την άμμο της έρημου από τις θάλασσες του Πρωτέα
γυχές μαραγκιασμένες από δημόσιες αμαρτίες,
καθένας κι ένα αξίωμα σαν το πουλί μες στο κλουβί του.»*

Όλα όσα μας συμβαίνουν στον τόπο της ιστορίας είναι, πέραν όλων των άλλων, το αποτέλεσμα της παράδοσής μας στον τρόπο και στη δυναστεία και στη ραδιουργία και στις μεθοδεύσεις των ισχυρών του κόσμου τούτου. Στην ανάδειξη ενός αδιέξοδου, εντέλει, πολιτικού ρεαλισμού, που οδήγησε σταδιακά στη μοιραία πρόσληψη των επερχόμενων δεινών. Στην όποια παράδοσή μας. Τώρα πια ο ρητορικός πολιτικός λόγος, πίσω από «τα ηχηρά και άλλα παρόμοια», για να θυμηθούμε και τον ποιητή Κ. Π.

Καβάφη, αντηχεί ως ένας λόγος εξόχως κενός. Λόγος ανεπιτυχής. Μαιτωμένος αφεαυτού. Γι' αυτό και η από μέρους της νεότητας απαξίωση της πολιτικής και των πολιτικών, οι οποίοι ανέλαβαν ή έχουν το θλιβερό προνόμιο της διαχείρισης των φόβων και της δειλίας και της λιποταξίας μας. Κι όμως η ιστορία είναι εκεί. Το αίμα των νεκρών μας μάς δείχνει το δρόμο της δικαιοσύνης. Και σκέφτομαι, ακόμα μια φορά, πως έφτασε η ώρα μιας άλλης γενιάς. Όλων εκείνων, που δεν αφέθηκαν να παγιδευτούν στα δικά μας δεινά, στα δικά μας πολιτικά ή άλλα πάθη. Στην εμπάθειά μας. Στις πολιτικές ή άλλες περιχαρακώσεις ή εμμονές μας. Από άλλους πια, από μιαν άλλη νεότητα, θα προέλθει η όποια ανάσταση και ανόρθωση του ελληνισμού της Κύπρου, που βίωσε και εισέπραξε την προδοσία, την εγκατάλειψη και την αδικία στον τόπο της ιστορίας. Έτσι ίσως και πάλι καταλάβει το φως στους εξόριστους ουρανούς της πατρίδας μας. Ίσως και εξέλδουμε αυτή τη φορά νικηφόροι από τα τοπία της ιστορίας, αρνούμενοι την όποια υποταγή και παράδοση.

Έκτη τάξη Δημοτικού Σχολείου Κυθρέας, 1953

Από Αριστερά: Δάσκαλοι: Στέλλα Κολιού, Ερατώ Δημοσθένους, Ευγένιος Ανδρονίκου, Θεμιστός Κανικλίδης, Κλεάνδης Νικολάου

Πρώτη σειρά: Λένια Μανώλη, Μελανθώ Παύλου, (;) Φραγκίδη, Μαρούλλα Μαρουλλή, (;), Ανθούλλα Νικολάτζη Σκαλαμπέου, Ήβη Ιγνατίου, Άννα Βαφειάδου, Καλλιθοθένη Πανταζή. **Δεύτερη Σειρά:** Θέκλα Αρτάκα, Έλλη Α. Νικολαΐδου, Λένια Φραγκούδη, Νέδη Νηστικού, Τούλλα Μακινίστρη, Ανθή Πανταζή. **Τελευταία Σειρά:** (;) Σιαηλής, Γιαννακός Αποστολίδης (του Πιττάκα), Δημήτρης Εργολάβου, Βαρνάβας Χαραλάμπους Κουττουπής, (;), (;) Ηλία, αδελφός της Κυπρούλλας, (;), Κοκής Ζωρζής, Γιώργος Θεμιστός.

(Φωτο: Λένια Δημοσθένους-Στρατή. Πληροφορίες: Άννα Χρ. Ελευθερίου)